

08. april 2016

Uunga siunnersuut: Ilinniarfinni aamma ilinniagaqartut ineqarfiini aangajaarniutinik atuisoqartarnersooq pillugu misissuisoqartarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx 2016-imeersooq.

(Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisooq)

Inatsisartut inatsisissaattut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisumiit saqqummiuneqartumut Siumumiit ima oqaaseqassaagut.

Siumumiit oqaatigiumavarput ajornartorsiut inuiaqatigiittut ajornartorsiutigisatta Naalakkersuisunit qaqqinneqarnera nuannaarutigigatsigu.

Siumup pingaartitaraa atornerluinermik nappaatillit ajornartorsiuteqartullu akeqanngitsumik katsorsarneqartarnissaa pillugit sulissuteqartuarnissaaq. Ilanngullugulu erseqqissarumavarput Siumup ikiaroorartoq akuersaanngilluinnarmagu.

Ajornartorsiut inuiaqatigiinni tamani atuuppoq ajoraluartumillu inuunerlunnermut ilaqaataasunutaaq annertoorujussuarmik eqquisarluni. Ilinniartorli ikiarooratumik atuisuusimappat anisitsinermik pinnagu katsorsartinnissamilli neqeroorfigineqartarnissaa Siumumiit pingaarnerusutut isigivarput. Ilinniartut alloriarfittut ilinniartuunissamik aalajangigaat innarlerumanagu, ajornartorsiummilli aniguinissamut aqqutissiuunnissaa orniginarnerutillugu. Tamatuminnгалu ilinniartut katsorsartinnissamik neqeroorfigineqartarnissaannik aqqutissiuukkumavagut. Neqeroorut tiguppagu ilinniarnermi unitsitsigallaruni katsorsartilluni periarfissinneqarnissaa naleqqutsinneruarput, tamatumalu kingorna ilinniarnermik nangitseqqissinnaaneq ingerlateqqissinnaanngoqqullugu.

Uanilu aamma pineqarput ilinniartut.

Ilinniartut ilinniakkaminnik naammassisaqarnissaa Siumut pingaartitaasa annersaasa ilagaat. Taamaattumik ilinniartut atugaasa sapinngisamik pitsaanerpaamik ingerlanneqartarnissaa aqqutissiuunneqartarnissaallu pillugit Siumut pitsanngorsaaqataajumavoq.

Inuiaqatigiit ikittunnguuvugut nukiit tamaasa atorfissaqartippagut. Sulerusussuseq, piunassuseqarneq ineriartortitseqatigiinnerlu aqqutigalugit pitsaarnerusumik siunissaqarnissarput tamatta akisussaaffigaarput. Pineqaatissiinermik imaluunniit misissuisoqarnerani paasineqarpat timi ikiaroorartumik akoqartoq ilinniarfimmit imaluunniit ilinniartutut ineqarfimmit anisitaanikkut kinguneqartitsinermi ajornartorsiut piusoq ilorraap tungaanut saatinneqarsinnaasoq takussutissaqartinngilarput.

Siunissaa ungasinnerusoq isigalugu nunarput anersaakkut, inooriaatsikkullu nukittuutut inissinnissarput pillugu peqatigiittariaqarpugut. Ilinniartullu taakkuupput sapangikkusunngisagut. Taamaattumik Inuiaqatigiinni ajornartorsiutit atornerluinermut tunngasut susassaarfiit akimorlugit suleqatigiinnikkut nukittorsaanikkullu anigorniagassaasut uppeaarput. Soorluttaaq aamma pinaveersaartitsineq eqqortoq atornerqarpat pineqaatissiinermiit ajunnginnerusumik kinguneqarsinnaanera upperigipput.

Ilinniartut ineqarfiini aanngajaarniutitik atuinngilluinnarnissaq ilumini pissusissamisoortuuvoq. Taamaakkaluartoq siunnersuutip susassaqtartuni tusarniaassutigineqarnerani ernumanartutut tikkuar-neqartut tunngavissagissaartut arlaqarput, isumaqarpugullu susassaqtartut ulluinnarnilu ilinniartut atugaannut qanillutik inuusut sullissisullu matumani pingaaruteqartunik oqariartuuteqartut tusaa-nngitsuusaartariaqanngisatsinnik.

Inuiaqatigiit peqqissumik ineriartussappata atugarissaarnerlu pitsaasumik tunngavissinneqassappat ilinniarsimassutsikkut immitsinnut pilersorsinnaaneq tassaajuartariaqarpoq anguniakkatsinni pi-ngaarnerpaatut inissisimajuartussa. Taamatulli inatsisiliornermi inuit erloqissuteqareersut suli ajor-sarnerullutik inuiaqatigiinni inissisimalernissaat annilaanganartoqartipparput, taamaatuminguna suliap mianersuulluinnarlugu ingerlanneqarnissaa inuiaqatigiinnilu ilinniarsimasutsikkut pisaria-qartitseqigatta ilinniartut periarfissaannik arsaarnissaat pinaveersaartittariaqaripput.

Aanngajaarniutit suulluunniit inuup peqqissusaanik innarliisinnaanerat tamanit ilisimaneqarpoq. Tamanna Siumumit akuersaanngilarput. Pingaartilluinnarlugu ersarissarusupparput ilinniartoqarnerup iluani ajornartorsiutaasinnaasut pillugit akeqanngitsumik katsorsaaneq periarfissatut atorneqarsin-naajuassammat.

Tamatta nalugunangilarput timikkut eqqarsartaatsikkullu innarliisinnaanera inuiaqatigiinnut aki-soorujussunngorsinnaammat, inuit peqqissut, inooriaatsikkullu peqqissumik inuusut pigiumallugit suleqatigiittariaqarpugut. Tunngavilersuutillu takkartorneqartut aallaavigalugit Siumumiit oqariar-tuutigiumavarput pillaanermiit pinaveersaartitsineq aqqutigalugu inuiaat minnerunngitsumillu meeqqat inuusuttullu peqqinnarnerusumik inuuneqarnissaannut aqqutissiussineq isumaginniffiit tamarmik akimorlugit suleqatigiissinneqarnerisigut ingerlanneqartariaqartoq.

Maluginiarparput inatsisip atortinneqarnerani tunngaviusumik nammineq piumassuseq aallaa-vigitinneqarniarloq ilinniartiit kollegiallu atorniarnarlugu toqqarsinnaasaat. Taamatuttaaq periar-fissaq immikkut ilinniakkanut inuussutissarsiutini annertuumik ulorianartorsiorfiusinnaasuni taane-qarsinnaasunut taamaallaat atortuussasoq. Tamanna Siumumiit pissusissamisoortutut isigaarput, sulitillunimi inunnik allanik ulorianartorsiorfittilluni inuussutissarsiutimik ingerlatsineq akuerine-qarsinnaanngilaq.

Siumumiit isumaqarpugut inuit pisinnaatitaaffiisa illersorneqarnissaat timitalimmik isumagineqas-sasoq, tamannalumi aamma inatsisitigut ilanngullugu eqqumaffigineqartoq takusinnaagatsigu iluari-simaarparput. Taamaattumik inatsisitigut nutarterinermi nutaamilluunniit inatsisiliornermi ilanngu-llugu meeqqat inuusuttullu qitiutinneqarlutik pisariaqartitaallu salliutinneqarlutik allannguinerit suliarineqartassasut isumaqarpugut, inuusuttuunermi kukkunerit pisuullutik siunissami periarfis-sanut siunertaangitsumik arsaarinnissinnaaneq mianeralugu.

Politeeqarnerup iluani ikiaroorartup akiorneqarnerata sakkortunerusinnaanera Siumut pingaar-tilluinnarlugu kaammattuutigaa. Maannamut ilisimaneqareermat Akileraartarnermut pisortaqarfik, politiit bankillu suleqatigiissitaliaat ingerlareersoq suli sakkortunerusumik anguniakkatigut angusa-qarnerusinnaanera upperigatsigu.

Akisussaaqatigiinneq nammaqatigiinnerlu nukittoq pilersissagutsigit sakkortuumik piumasaqarta-riaqarpugut ilumut meeqqat inuusuttullu piumassusillit, pimoorussisullu kaammattortuartaassallugit. Akisussaaffik uanniippoq aamma ilinni.

Inuusuttut ilinnialerumasut meerartallit toqqissisimanartumik avatangiiseqarnissaat pingaartillugu aanngajaarniuteqanngilluinnartunik toqqissisimaffiusumillu angerlarsimaffeqarnissaat pingaartittu-artariaqarparput. Taakku saniatigut ilinniartut ilinniarnerminni aallussisinnaanissaat pingaartillugu ilinniartut najugaasa aanngajaarniutitik atuiffiunnginnissaat pingaartinneqartuarnissaat Siumummiit sakkortuumik tapersorsorparput.

Ilinniartut namminneq pingaartitatut aamma pimoorussassatut aallutassaattut takutissinnaasariaqar-paat ilinniartuuneq peqqissoq inuiaqatigiinnut takutissallugu. Aanngajaarniutit nuannaartorisaa-nngilluinnarnissaat pillugu suleqatigiinneq akimorlugu susassaqaqarfinni assigiinnittuni ataatsimoor-fiusariaqarpoq. Tamanna kaammattuineq aqqutissiuinerlu nukittorsarlugit, inuit pineqartut tassanilu sullissisut pinaveersaartitsinerup iluani sakkussaannik inerisaanikkut atornerluinermilu katsorsaa-vinnik pilersitsinikkut naammassissavarput.

Nammaqatigiinneq tassaammat nukik, nukillu tassaammat ikioqatigiinneq, ikioqatigiinnerlu tassaa-voq siunissarput.

Siumumiillu immikkoortup aappaassaaneerseqartinnani ataatsimiititaliamit susassaqartumut qulaajarlugu ingerlateqqinneqarnissaa innersuussutigivarput.

Laura Táunâjik
Siumut